

Сградата на музея

Музеят за история на изкуството във Виена

Столицата на Австрия предлага на своите гости редица туристически забележителности – императорските дворци Хофбург, Шьонбрун и Белведере, катедралата Свети Стефан, Пра-тера и, разбира се, множество художествени галерии. Едно от най-посещаваните места от ценителите на изкуството е т. нар. Музеен квартал (Museumsquartier), разположен в сърцето на Виена, в непосредствена близост до Парламента и двореца Хофбург. Именно там е събрана една от най-богатите колекции на скулптура и живопис не само в Австрия, но и в Европа. В продължение на няколко столетия тя е притежание на Хабсбургската династия, а от края на XIX в. е изложена във великолепната сграда на Музея на историята на изкуството (*Kunsthistorisches museum*).

Всеизвестно е, че управляващата династия на Австрийската империя, Хабсбургите, са били страстни колекционери на произведения на изкуството. Към средата на 19 в. тяхната богата колекция е била разпръсната из различни дворци във Виена. Така се появява необходимостта тя да бъде „приютена“ в една сграда и да стане достъпна за широката публика. Идеята за построяване на музей става особено актуална през 60-те години на 19 в. като част от плана на тогавашния австрийски император Франц Йосиф I (1848–1916) в центъра на града да се построят представителни сгради. Сградата на Музея на история

на изкуството е строена в продължение на 20 години (между 1871 и 1891 г.) едновременно с Природонаучния музей по проект на германския професор по архитектура Готфрид Земпер (1803–1879) и австрийския му колега Карл фон Хазенауер (1833–1894), който има големи заслуги за архитектурния облик на Виена, за което е удостоен с благородническа титла. Двата музея са открити официално от император Франц Йосиф I през 1891 г. Те са с идентична архитектура, имат правоъгълна форма и се намират на площад „Мария Тереза“, разположени точно един срещу друг. Между тях се издига величественият паметник на

австрийската императрица Мария Терезия (1740–1780). Интериорът на Музея се смята за един от най-пищно украсените във Виена. Днес той представлява изключително богата съкровищница от предмети на изкуството. Внушителна част от тях (около 17 000) оформят т. нар. **Египетска и Близкоизточна (Ориенталска) колекция**. Предметите са донесени от Египет, от земите на несъществуващата вече държава Нубия, от Месопотамия, от Източното Средиземноморие и от Арабския полуостров. Те включват предимно саркофази, мумии на животни, статуи на божества, предмети от всекидневието и др.

Колекцията води началото си още от 16 в., когато емисари на австрийския императорски двор в Цариград започват да купуват редки и ценни предмети. През 18 в. Хабсбургите се сдобиват и с антики от Египет. През 19 в. Египетската колекция се попълва главно от австрийския лекар Ернст Бургхард, от австрийския генерален консул в Александрия през първата половина на 19 в. Антон Ритер фон Лорин, от сина на император Франц Йосиф I, престолонаследника Рудолф, по време на неговите пътувания из Египет; в резултат на археологическите разкопки в Египет и земите на древна Нубия от началото на 20 в., финансирани от Австрийската академия на науките. Своето съществуване Ориенталската колекция дължи най-вече на археологическите експедиции на австрийския ориенталист и археолог Едуард Глазиер в Йемен в края на 19 в.

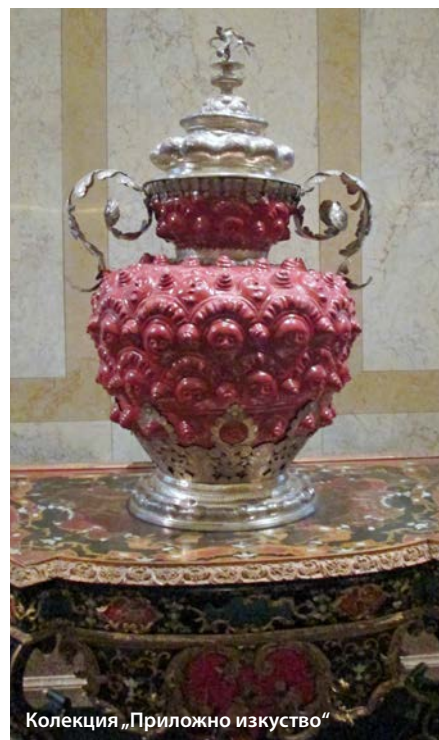
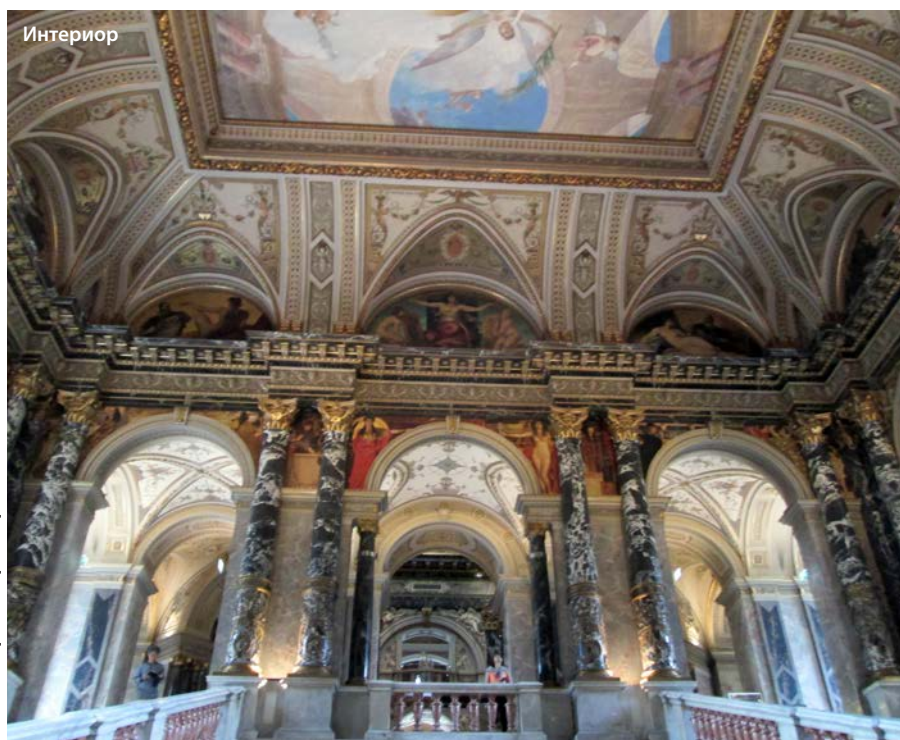
Колекцията от древногръцко и древноримско изкуство води началото си от края на 18 в., когато абатът Франц Нойман е назначен за директор на Нумизматичния кабинет и на императорската колекция на антични предмети. До откриването на Музея предметите от колекцията са съхранявани в дворците Белведере, Шьонбрун и Хофбург. Интересът към древногръцкото и древноримското изкуство се появява през 18 в.,

благодарение на археологическите разкопки в Южна Италия и в пределите на самата Хабсбургска империя. Такъв е случаят със старобългарското златно съкровище от Надсентмиклош (в северен Банат, тогава в пределите на Хабсбургската империя). То е открито съвсем случайно през 1799 г. от едни сръбски селянин. Той го продал набързо на двама пътуващи търговци, които го отнасят в Будапеща, а впоследствие съкровището попада във Виена.

Картинната галерия представлява изключително богата колекция от творби на художници, която води началото си от 17 в. В това няма нищо чудно – Хабсбургската империя е владяла огромни територии (голяма част от Централна Европа, Испания, Нидерландите, част от Северна Италия) през 16 и 17 в., именно когато се създават най-великолепните шедеври на изобразителното изкуство. Освен това, отделни членове на императорската фамилия са били запалени колекционери – ерцхерцог Фердинанд II (1529–1595), император Рудолф II (1552–1612), ерцхерцог Леополд Вилхелм (1614–1662), който става притежател на творби на холандски и фламандски художници. През 18 в. император Карл VI започва да събира във Виена колекцията картини, разпръснати до този момент из различните провинциални

резиденции на Хабсбургите. През 1776 г. дъщеря му, императрица Мария Терезия, решава колекцията да бъде изложена за широката публика в двореца Белведере. В картинната галерия, разположена на втория етаж, посетителят може да се наслаждава на творенията на венециански (Тициан, Веронезе, Тинторето), фламандски (П. Рубенс, А. Ван Дайк), нидерландски (Ян ван Айк), германски (Албрехт Дюрер, Лукас Кранах) художници. В Музея е изложена и богатата колекция от картини на Питър Брьогел („Вавилонската кула“, „Сватбено пиршество“ и др.), шедеврите на Никола Пусен, Диего Веласкес, Микеланджело, Рафаело, Джорджоне, Рембранд и др. Значително място в музея заема т. нар. **Колекция „Приложно изкуство“** (*Kunstkammer*). В 20 зали са изложени бижута, украшения, малки статуи, скулптури и др., голяма част от които са събирани от император Рудолф, ерцхерцог Леополд Вилхелм и редица частни колекционери. По време на Наполеоновите войни те са скрити в двореца Белведере. След Първата световна война колекцията, заедно с целия музей, стават притежание на Австрийската република.

*д-р Красимира Мархалева
по материали от официалния
сайт на Музея*

Колекция „Приложно изкуство“